

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. Кирил Атанасов Аладжов, д-р
съгласно Заповед № 2490/16. 12. 2013 г. на Ректора на НСА доц. Пенчо Гешев

НА ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД

за присъждане на научната и образователна степен "Доктор" по научна специалност „Теория и методика на физическото възпитание, спортната тренировка (вкл. МЛФ)". Професионално направление 7.6. Спорт.

НА ТЕМА

**“МЕТОДИКА ЗА РАЗВИТИЕ НА ФИЗИЧЕСКАТА КООРДИНАЦИЯ,
ПОДПОМАГАЩА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА АТАКУВАЩИТЕ ДЕЙСТВИЯ ВЪВ
ФЕХТОВКАТА ПРИ СТУДЕНТИ”**

на Милена Георгиева Найденова

докторант на редовна форма на обучение към катедра “Тежка атлетика, бокс, фехтовка и спорт за всички”, Национална Спортна Академия “Васил Левски”
(Зачислена със Заповед № 352 от 26 .02. 2009 г.)

Научен ръководител: доц. Красимир Лазаров Петков, доктор

I. АКТУАЛНОСТ И ЗНАЧИМОСТ НА РАЗРАБОТЕНИЯ ПРОБЛЕМ В ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Докторантката се е насочила към изследване на научен проблем, който безспорно има практико-приложна значимост, не само за студенти, но и при хора, желаещи да практикуват този спорт за удоволствие. Актуалността на темата на дисертационния труд е добре защитена от автора чрез необходимостта от повишаване на качеството и ефективността на тренировъчния процес във фехтовката.

II. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД, НА ИЗСЛЕДВАНИТЕ МЕТОДИ И НАУЧНИ ПОСТИЖЕНИЯ

Дисертационният труд е разработен в общ обем от 141 страници. Трудът е онагледен с 20 таблици и 41 фигури. Съдържанието е оформено в 4 (четири) взаимосвързани глави. В структурно отношение трудът е съставена от увод, три основни глави и четвърта заключителна с изводи и препоръки за практиката.

Добре са формулирани целта, основните задачи и методика за тяхното разработване. Допълнително към общият обем на съдържанието са включени 19-приложения. Използвани са общо 66 литературни източника, от които 43 на кирилица, 14 на латиница и 9 интернет сайта.

В глава първа, която по същество е литературния обзор, докторантката е направила обстоен литературен обзор, като в рамките на 41 страници коректно са отразени становищата на голям брой автори, специалисти и литературни източници. В края на тази глава, въз основа на направения литературен обзор, натрупаният личен практически опит и характерните особености на фехтовката, авторката на труда изгражда работната хипотеза: "Чрез подобряване на координационните способности на фехтувачите е възможно да се подобри техническата подготовка при придвижване и извършване на ефективни и точни атакуващи действия".

Чрез така изведената работна хипотеза, която звучи логично, докторантката си поставя за изясняване следните проблеми: чрез усъвършенстване на координационните способности, възможно ли е да се подобри ефективността на обучението и тренировката при студентите; подобряването на координационните способности и тяхното по-високо ниво, ще допринесе ли до ускоряване на техническите елементи във фехтовката; подобряването на координационните възможности на студенти от други спортни дисциплини може ли да е предпоставка за усъвършенстване на атакуващите действия във фехтовката?

Във втора глава са посочени целите, задачите, методиката и организацията на изследването. За реализиране на поставената цел в дисертационния труд докторантката е посочила 6 задачи, които според мен в голяма степен изясняват същността на поставения проблем и насочват изследователската работа в посока отговаряща на темата на труда.

Целта на дисертационният труд е „Да се изследва и усъвършенства методиката на развиване на атакуващите действия на студенти, чрез подобряване на способностите за координация“.

Предмет на изследването са „Методики, подпомагащи техническото изпълнение на атакуващите действия във фехтовката при студенти“.

В дисертационния труд е направен опит да се решат основните проблеми чрез използване на следните методи:

- Анализ на специализирана научно-методична литература, при която са отразени мненията на голям брой специалисти, засягащи пряко проблемите на дисертационния труд;
- Анкетно проучване;
- Експертна оценка на промените в техниката на студентите;
- Тестиране;
- Спортно-педагогически експеримент;
- Математико-статистически методи за обработване на получените резултати.

В тази глава на дисертационният труд е представено изследването, което е проведено в периода 2010-2012 г. – три календарни години. Общият контингент на изследваните лица е 138 студенти, записали свободно избираема подготовка (СИП) по фехтовка. Изследваните лица са разделени на две групи, озаглавени както следва: „Първа група“ (експериментална), включваща 63 студенти и „Втора група“ (контролна), 75 студенти. Не става ясно колко от тези лица са мъже и колко жени.

Специализиран комплекс от координационни упражнения е приложен със студентите от експерименталната група, включени в свободно избираема подготовка (СИП) по фехтовка. Тук, според мен, приложените комплекси от упражнения, дипломантката би могла да опише по-подробно, включително и с прилагането на снимков материал от проведеното изследване. При контролната група не са прилагани специализирани координационни упражнения. След завършването на основният експеримент студентите от двете групи са тествани повторно. По време на експеримента, за проследяване ефекта от приложената методика върху изследваните лица, е използвана видео – камера “SONY”, притежаваща високо – разделителна способност.

С цел проучване мнението на студентите от III-ти и IV-ти курс, участващи в свободно – избираема дисциплина “Фехтовка”, в периода 2010 – 2012 г. е проведено анкетно проучване, по специално за целта разработена анкетна карта. При обработката на резултатите от проучването е използван методът на алтернативния анализ, за изчисляване на относителния дял “Р”, спрямо целият контингент. При анализирането и съпоставянето на резултатите са използвани сравнителен и вариационен анализ.

За изследване точността на проведените атаки е разработена електронна мишена, която отчита както действителните, така и недействителните атаки на фехтувачите. Тук имам забележка: Качеството на поместената снимка на стр. 67 не дава представа за използваната електронна мишена и прилича на “Бой на чернокожи в тъмна нощ!”

В глава трета са поместени получените резултати от анкетното проучване, от проведения педагогически експеримент, както и обобщен анализ на резултатите от изследването. В този раздел докторантката подробно е анализираща резултатите от проведеното анкетно проучване със студенти от III-ти и IV-ти курс на Национална спортна академия “Васил Левски”, участващи в свободно избираема дисциплина “Фехтовка”. Тук не става ясно какъв е броят на анкетирания студенти, а това е една от важните предпоставки за коректност на проведеното анкетно проучване. Освен това от получените данни на проведената анкета е желателно да се направят изводи, от които да се добие представа за смисъла на това проучване, като част от разработения дисертационен труд.

Резултатите от направения анализ на проведения педагогически експеримент, в тази глава, са отразени на 48 хистограми – на цели 24 страници, по 2 на страница. Според мен, в този си формат те обременяват в голяма степен дисертационния труд, за сметка на неговата аналитична част. Голяма част от тези хистограми биха могли да се поместят в края на дисертационния труд, като приложения, а този раздел от дисертацията да бъде по-детайлно анализиран, на базата на получените конкретни данни.

Приложеният вариационен анализ, при обработката на получените крайни данни показва, че се наблюдава подобрене на резултатите по отношение на изследваните атакуващи действия, както при мъжете, така и при жените за двете групи – експериментална и контролна групи. Резултатите от вариационният анализ са отразени в табличен вид на таблици №: 15, 16, 17 и 18. Направените констатации за получените крайни резултати (мъже и жени) се потвърждават и от данните при прилагането на t-теста за зависим извадки. Установява се по-голям прираст на успеваемост при изследваните лица от експерименталната група, в сравнение с контролната, по отношение на изследваните показатели.

В заключителната **четвърта глава** логично са представени изводите, приносите и препоръките за практиката. Отразени са общо 6 извода, 4 приносни моменти и 10 препоръки. В един от отразените приноси (№ 2) авторката твърди, че „това е една от първите разработки от този тип в сферата на фехтовката у нас“, което е похвално!

Убедително звучат 4-ти и 5-ти изводи, които дават нагледна представа за значимостта на проведеният експеримент. Апробираната от авторката методика на обучение дава добра възможност за разработване на модели за подготовка в учебно – тренировъчния процес.

Разработената и използвана в педагогическият експеримент електронна мишена позволява да се установят по-добрите крайни резултати на изследваните лица от експерименталната група, вследствие на проведената целенасочената тренировъчна дейност при развиване на координационните способности на студентите.

III. КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ

Наред с положителните страни, към дисертационния труд могат да се отправят и някои критични бележки с характер на препоръки:

- В отразените задачи за изследването (6 броя) липсва задача да се проведе анкетно проучване, а има такова в дисертационния труд.

- Разработеният дисертационен труд и приложената тренировъчна методика биха имали още по-голяма стойност, ако внедрената и използвана електронна мишена бе описана по-подробно по отношение на нейното конструиране, както и параметрите ѝ на действие.

- Препоръчвам на младата специалистка с още по-голяма убеденост и настойчивост да продължи развитието си по направление научно-практическото обезпечаване на динамичния спорт фехтовка. Да използва натрупаният опит от разработения дисертационен труд, като издаде методично ръководство, което ще подпомогне спортно – педагогическите кадри в тяхната учебно – тренировъчна дейност.

IV. ПУБЛИКАЦИИ ПО ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Докторантката Милена Найденова е представила автореферат, в края на който е поместен списък с 4 (четири) публикации – 2 (две) написани самостоятелно и 2 (две) в съавторство, които са свързани с темата на разработения дисертационен труд. Всички те са публикувани в периода 2010 – 2012 година.

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Независимо от някои констатирани пропуски, в представения за рецензия дисертационния труд считам, че той отразява добрите способности на докторантката при осъществяване на експериментално научно изследване, което определено има практико – приложна стойност при занимания със студенти и спортисти практикуващи фехтовка.

В заключение предлагам на уважаваното научно жури да присъди на Милена Георгиева Найденова образователната и научна степен „доктор”.

София, 13 януари 2014 г.

РЕЦЕНЗЕНТ:

проф. д.п.н. Кирил Аладжов